

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

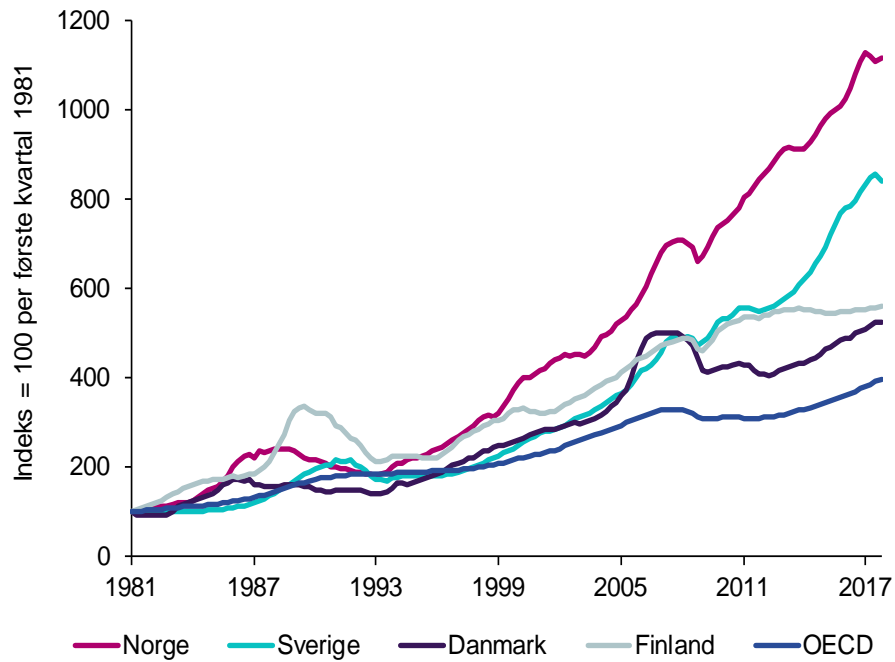
Pressekonferanse, 6. juni 2018

Finansielt utsyn – juni 2018

Finanstilsynsdirektør Morten Baltzersen
Direktør for bank- og forsikringstilsyn Ann Viljugrein

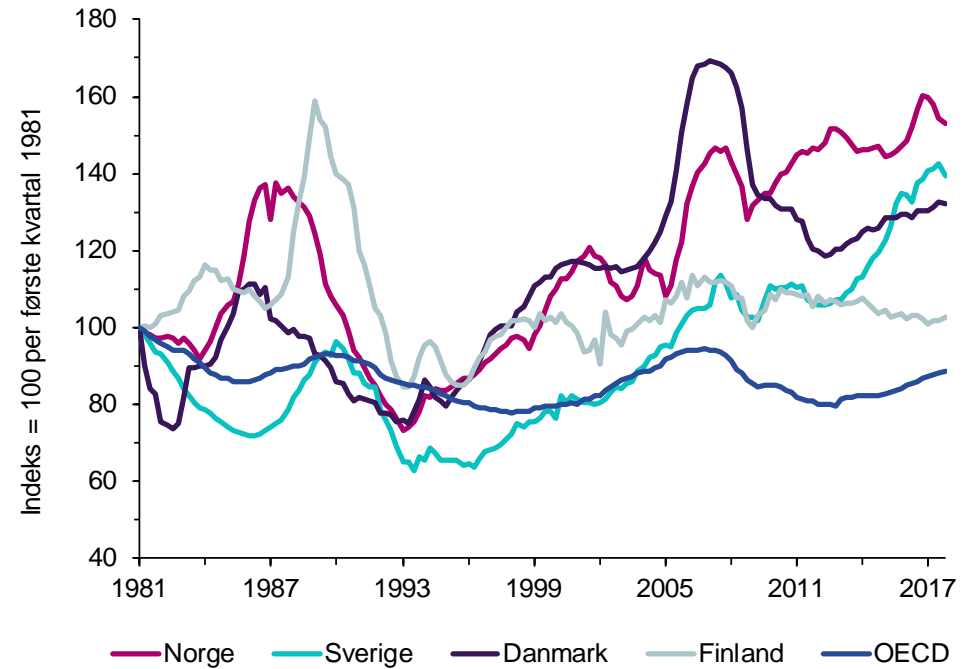
Boligpriser

Nominelle boligpriser

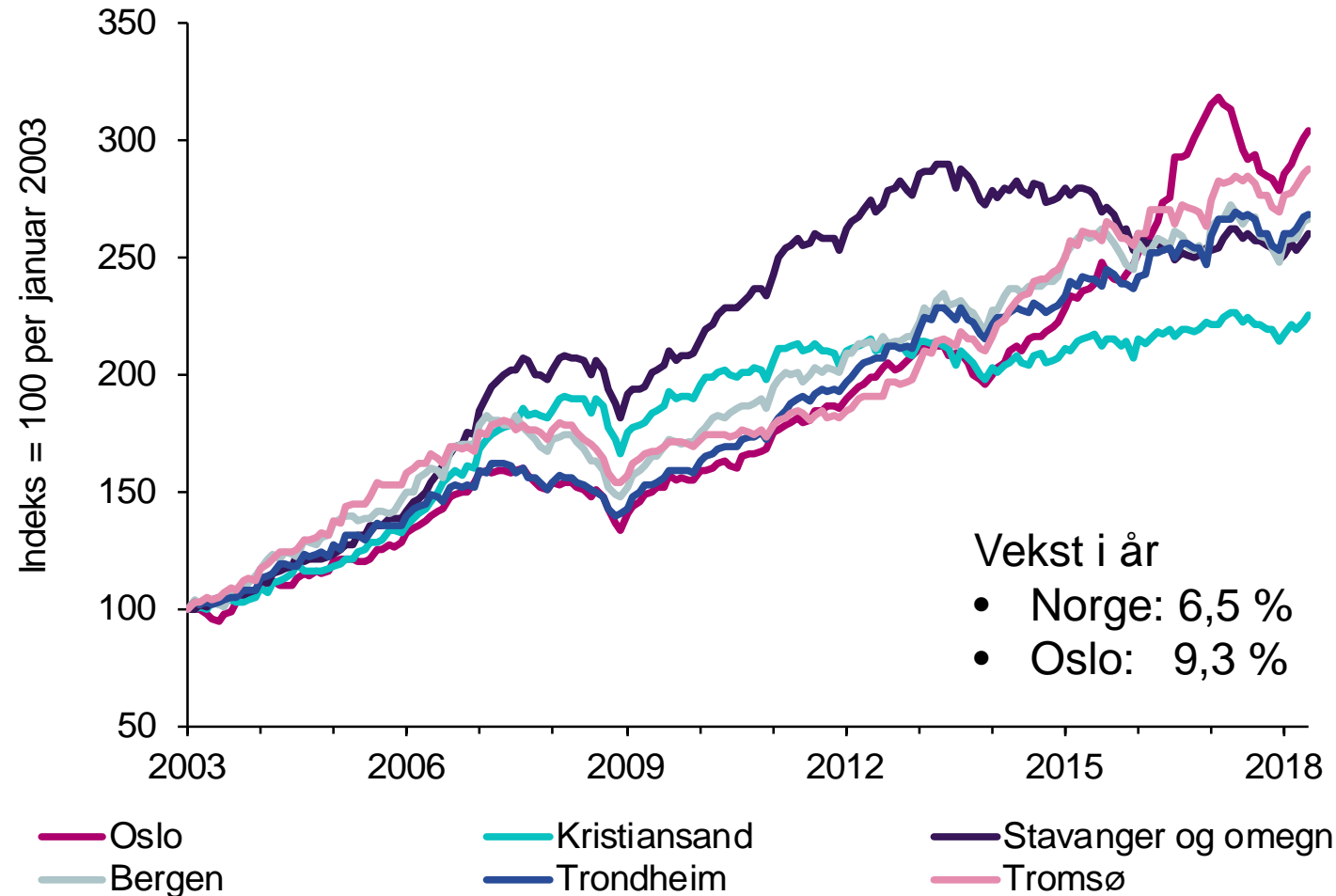

Kilde: OECD

Deflatert med disponibel inntekt per capita

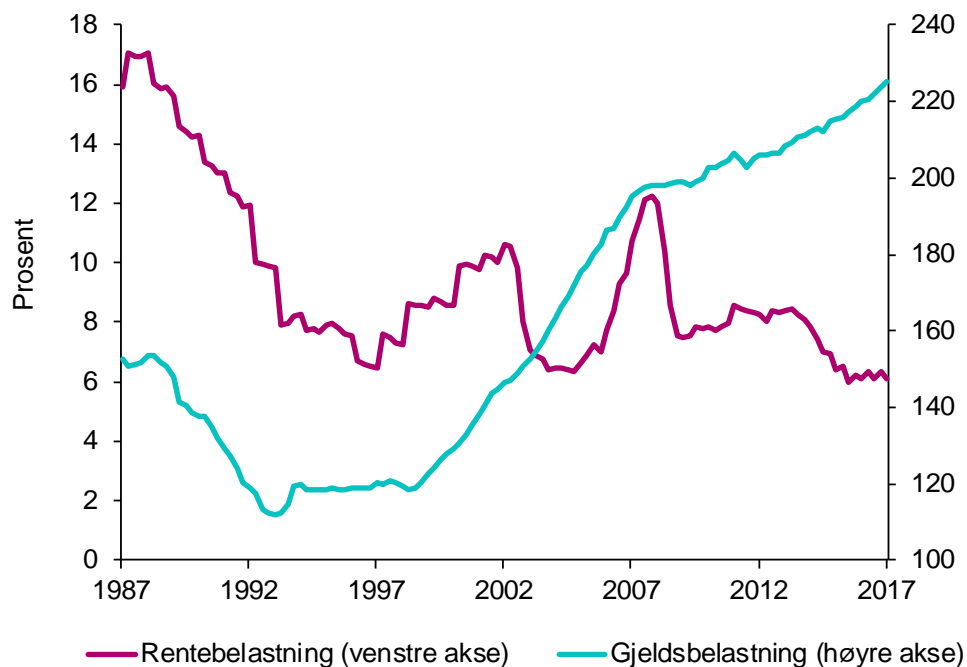
Boligpriser

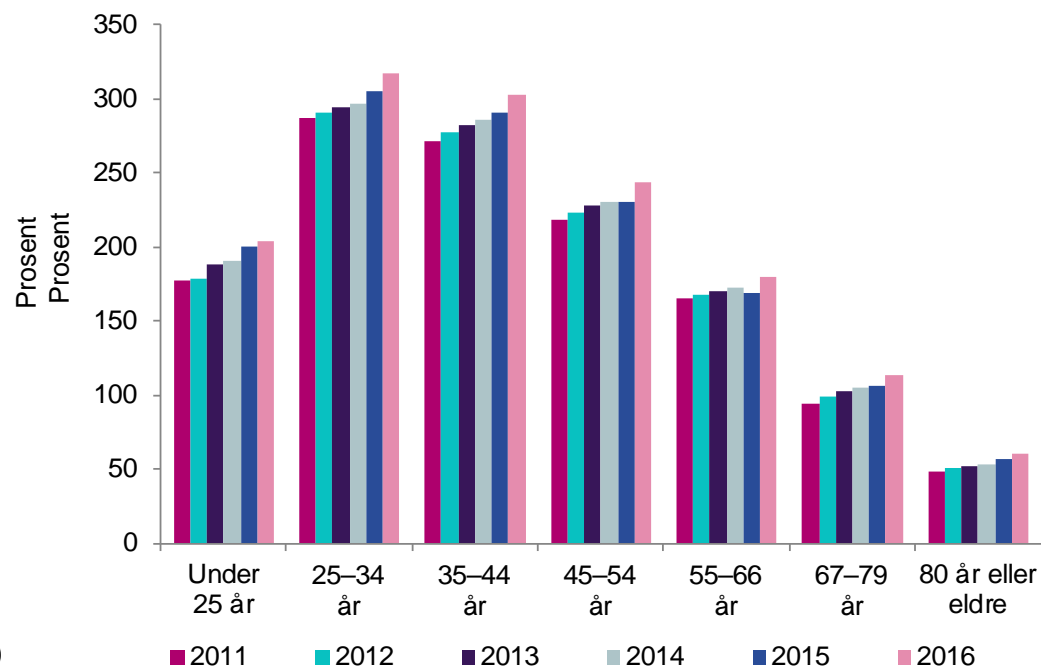
Kilde: Thomson Reuters

Husholdningsgjeld

Gjelds- og rentebelastning

Husholdningenes gjeldsbelastning

- Gjeldsbelastning: 225 prosent
- Rentebelastning: 6 prosent

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Boliglånsforskriften

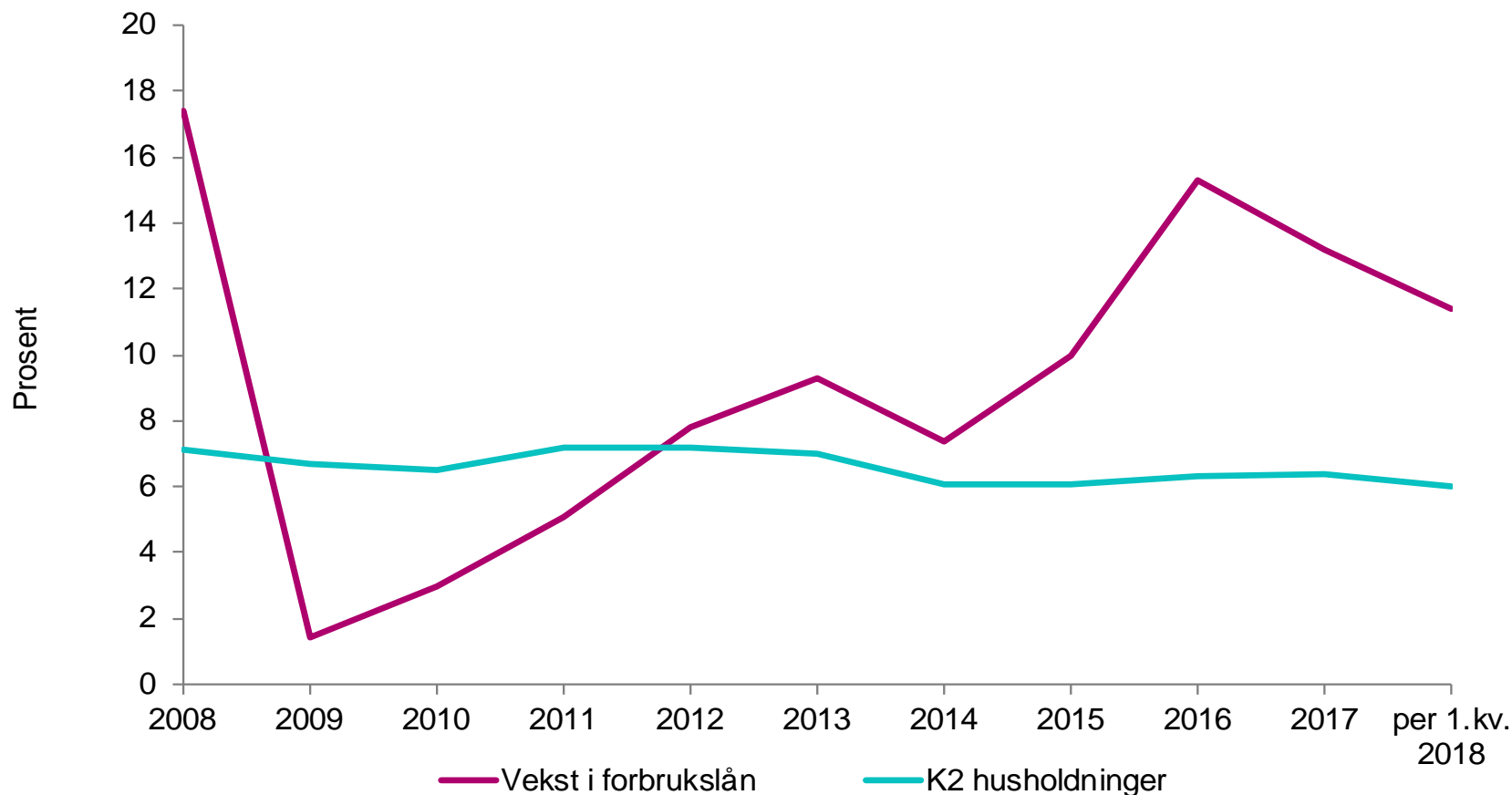
Finanstilsynets vurderinger:

- Etterspørselsdrevet kredittvekst
- Regulering av utlånspraksis kan ikke nøytralisere etterspørselsdrevet vekst, men kan bidra til å motvirke store låneopptak i sårbare husholdninger
- Forholdsmessighet
- Ikke egnet for finstyring av delmarkeder

Finanstilsynets forslag:

- Videreføre forskriftsreguleringen fra 1. juli
- Ikke geografisk differensiering eller differensiering etter primær-/sekundærbolig
- 8 prosent kvote for avvik per kvartal

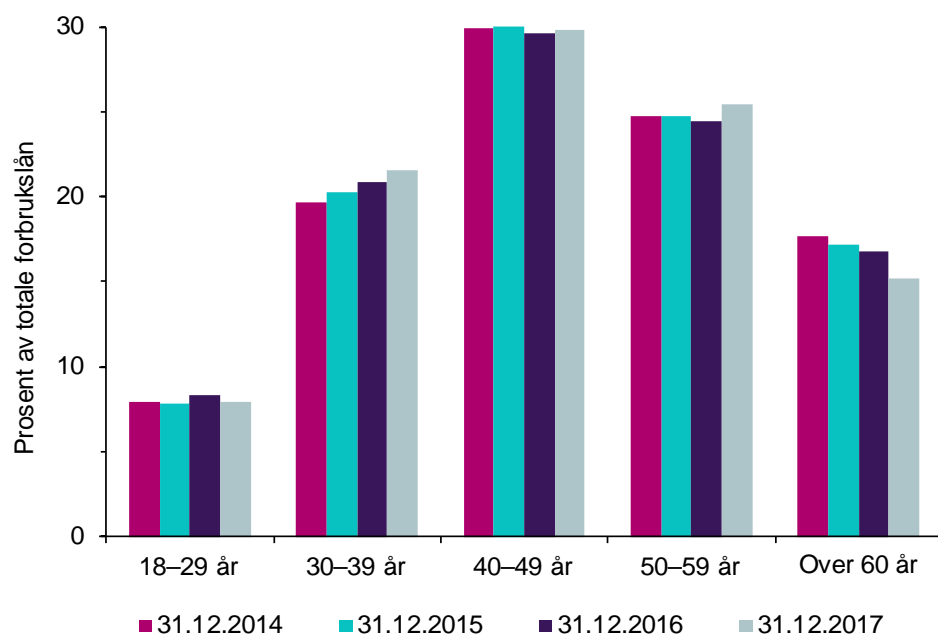
Vekst i forbrukslån

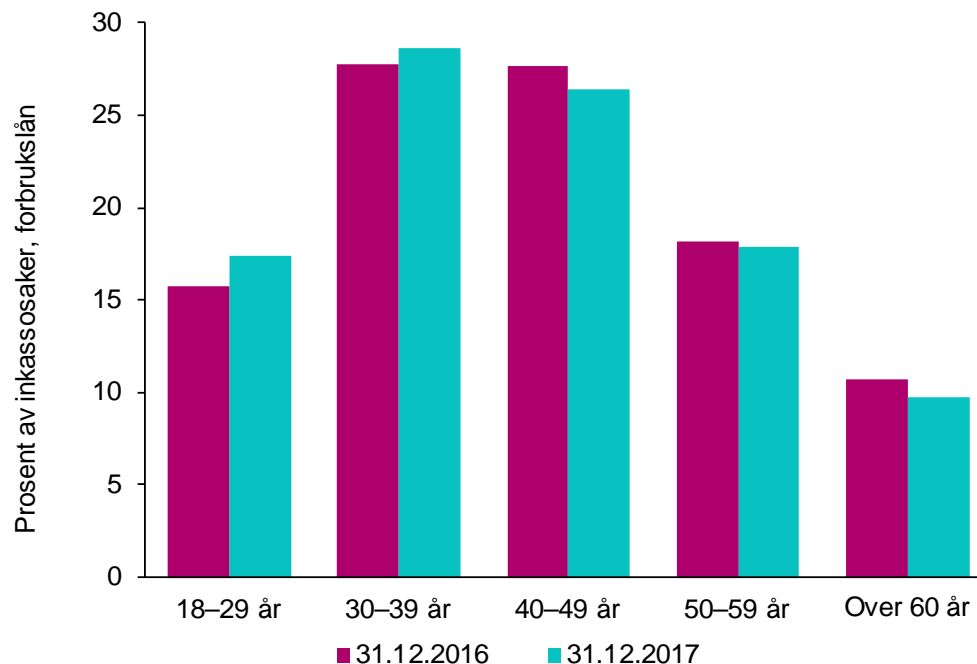
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

Forbrukslån fordelt på aldersgrupper

Fordeling av antall lån

Fordeling av inkassosaker

Kilde: Finanstilsynet

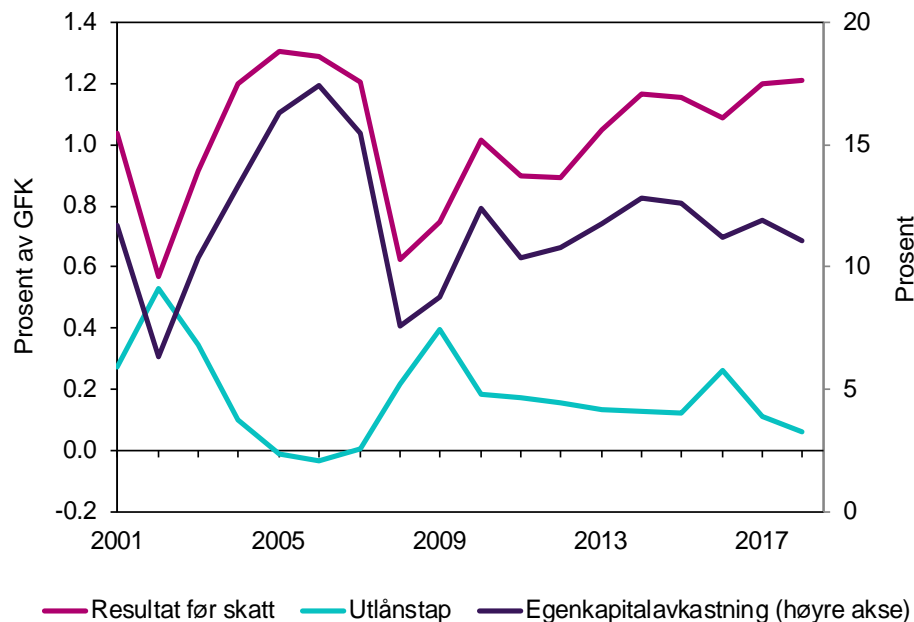
Forbrukslån – myndighetstiltak

- Ny forskrift om markedsføring av forbrukskreditt
- Forskrift om fakturering av kredittkortgjeld
- Gjeldsinformasjonslov. To søknader om konsesjon
- Retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis
- Høyere kapitalkrav for forbrukslånsbanker

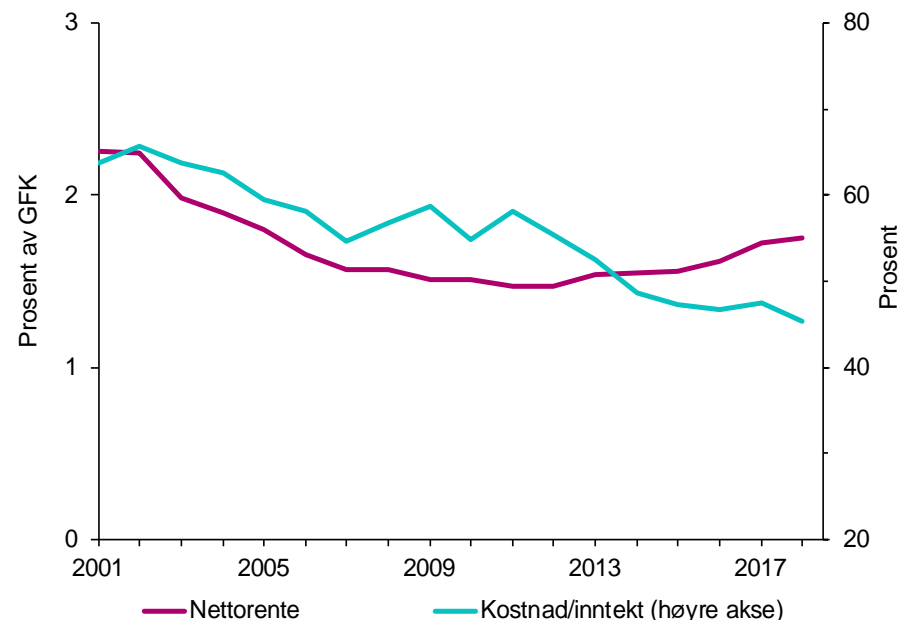

Bankene

Resultat og egenkapitalavkastning

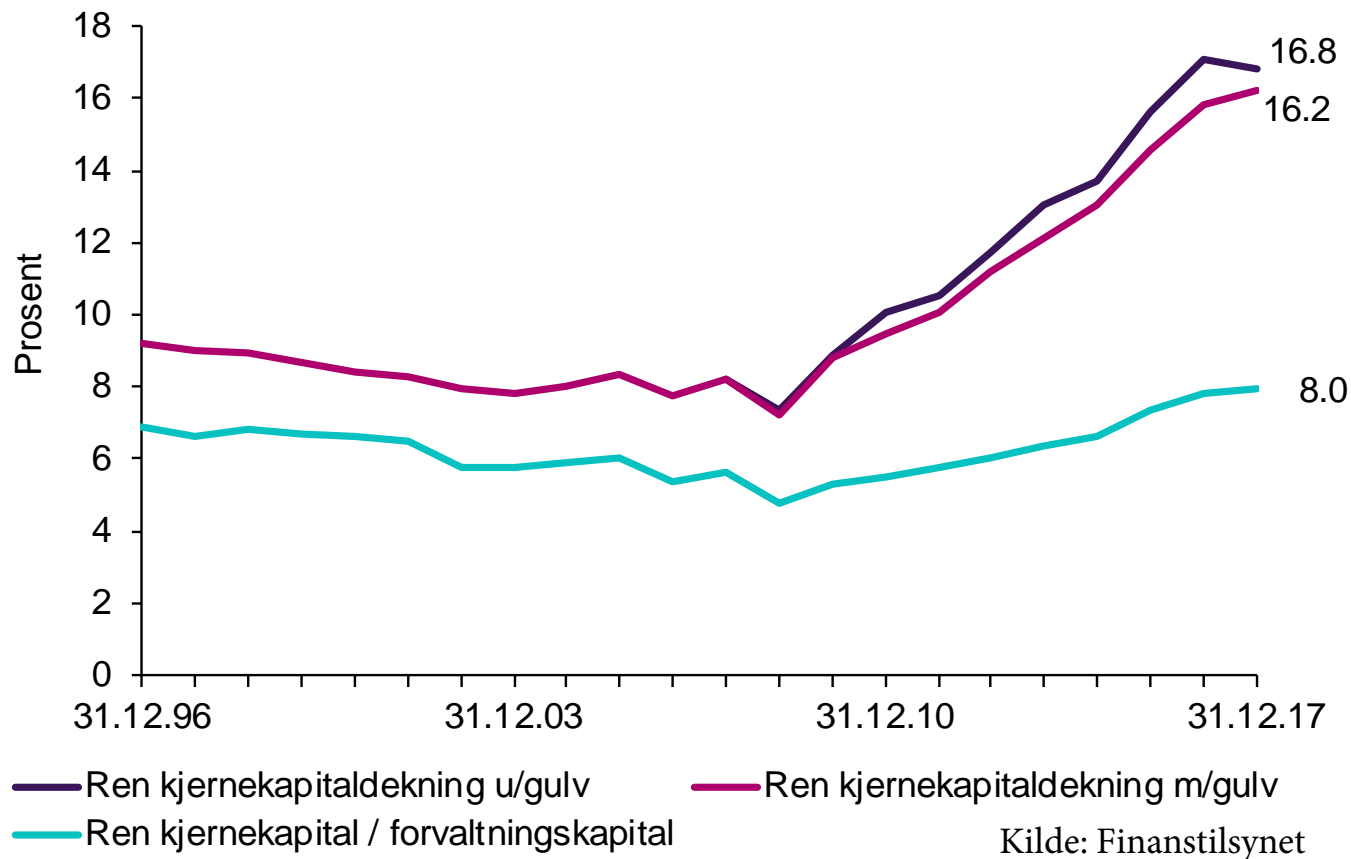
Netto renteinntekter og kostnad/inntekt

- Gode resultater og egenkapitalavkastning over flere år
- Lave tap, reduserte kostnader og økte netto renteinntekter

Kilde: Finanstilsynet

Bankenes soliditet

- Tilpasning til EU-regelverk kan føre til høyere kapitaldekningsprosent.
- Viktig at norsk tilpasning ikke bidrar til svekket soliditet.
- Uvektet kjernekapitalandel bør ikke svekkes.

Stresstest av norske banker

Formål: Vurdere konsekvenser av en samling hendelser som:

- har lav sannsynlighet for å inntreffe
- ofte kjennes igjen fra tidligere kriser i det finansielle systemet
- ikke godt nok fanges opp av bankenes systemer for risikomåling

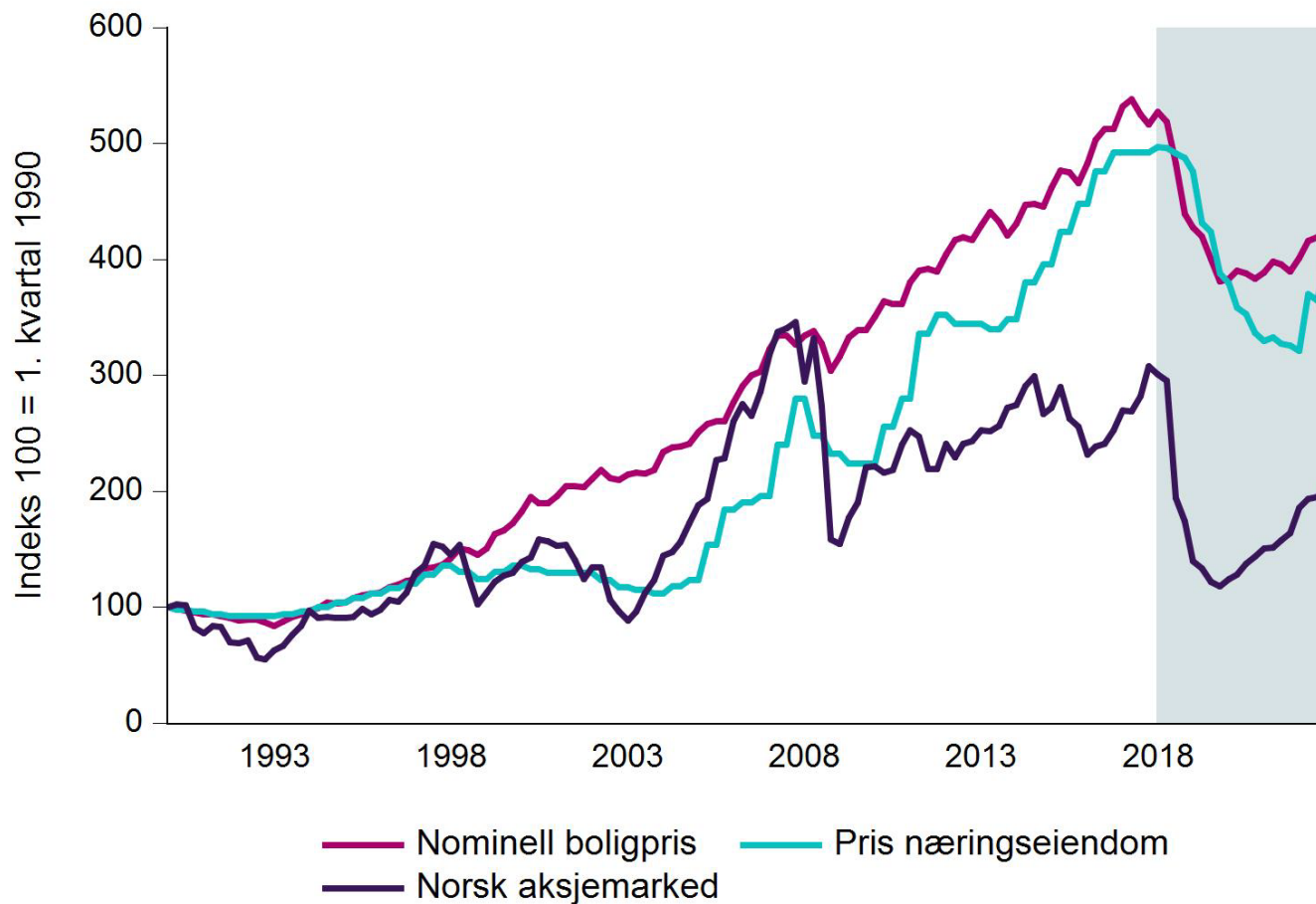
Internasjonalt:

- Renteoppgang, økte risikopremier og uro i internasjonale finansmarkeder
- Sterkt fall i internasjonal økonomi og i verdenshandelen
- Lavere råvarepriser

Virkinger i norsk økonomi:

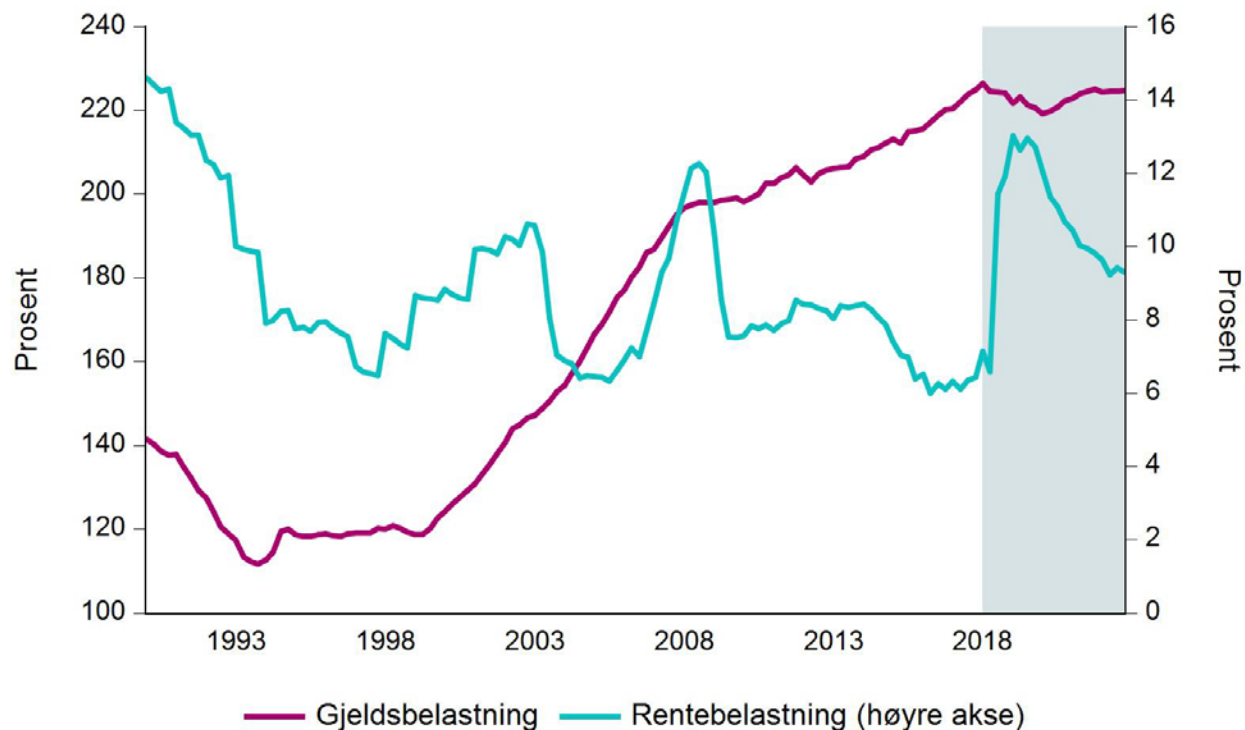
- Økte renter for husholdninger og bedrifter
- Fallende aksjekurser og eiendomspriser
- Redusert konsum og investeringer
- Økt arbeidsledighet

Eiendomspriser og aksjekurser. Stressbanen

Kilder: Statistisk sentralbyrå, OPAK / Dagens Næringsliv og Finanstilsynet

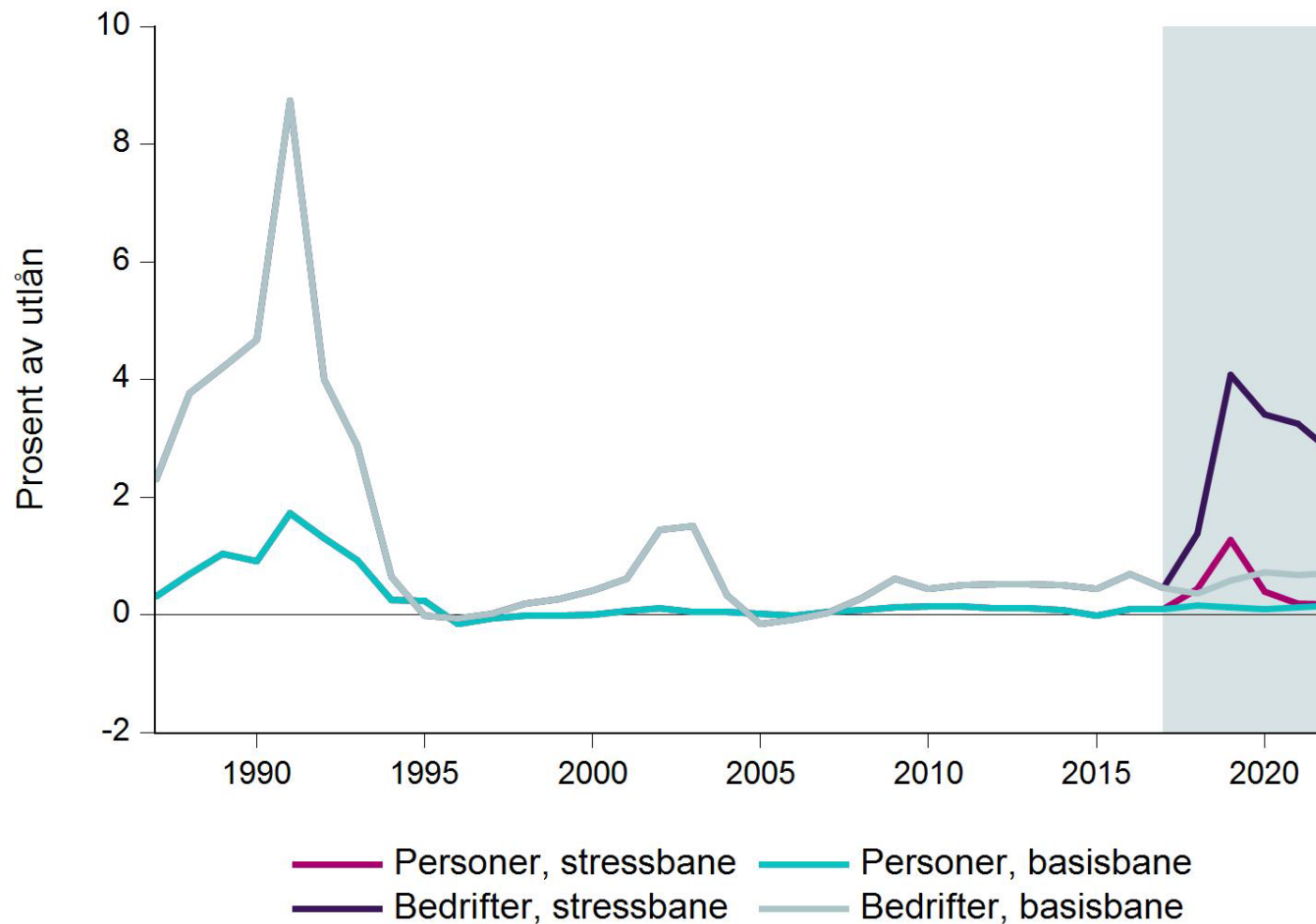
Økte renter gir sterk økning i husholdningenes rentebelastning

- Renten øker med 3,5 prosentpoeng.
- Rentebelastningen øker fra 6 til 13 prosent.
- Gjeldsbelastningen holder seg høy.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finanstilsynet

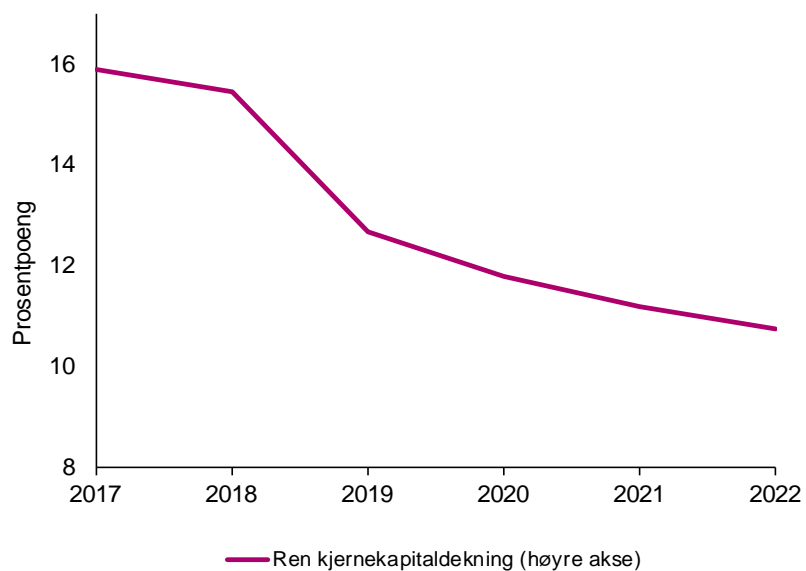
Tap på utlån. Stressbanen

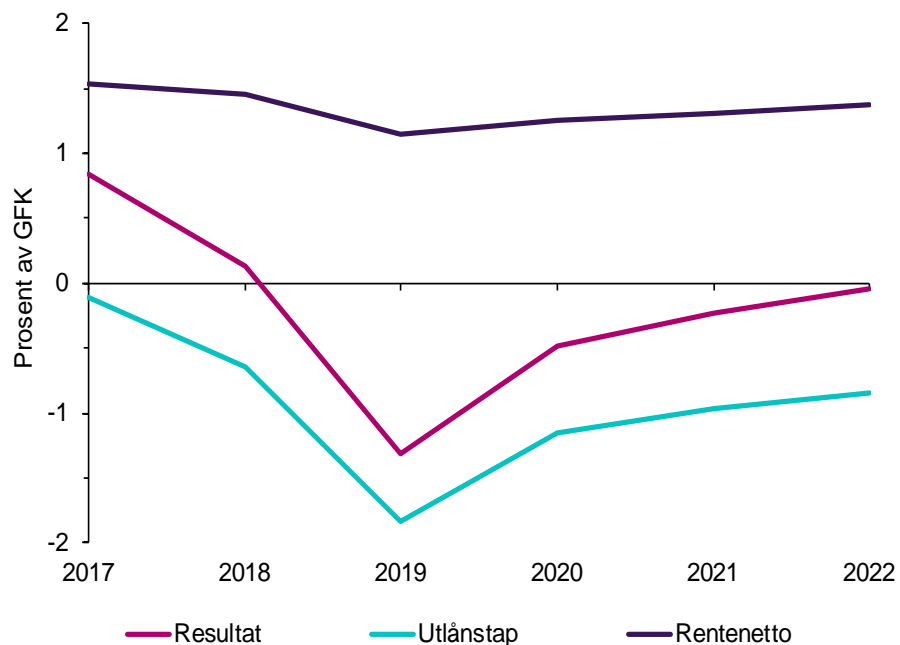
Kilde: Finanstilsynet

Norske bankkonsern. Stressbanen

Ren kjernekapitaldekning

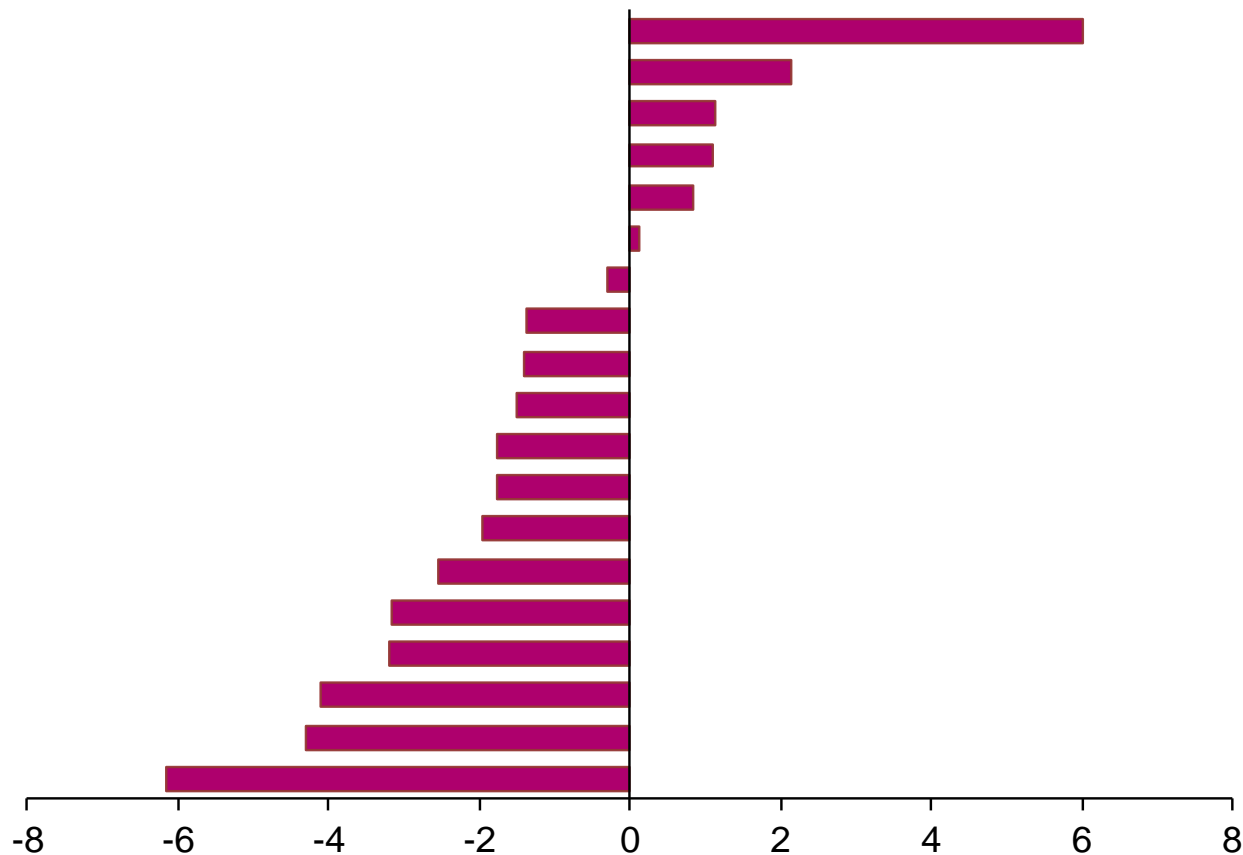
Resultat

Kilde: Finanstilsynet

Norske bankkonsern. Stressbanen

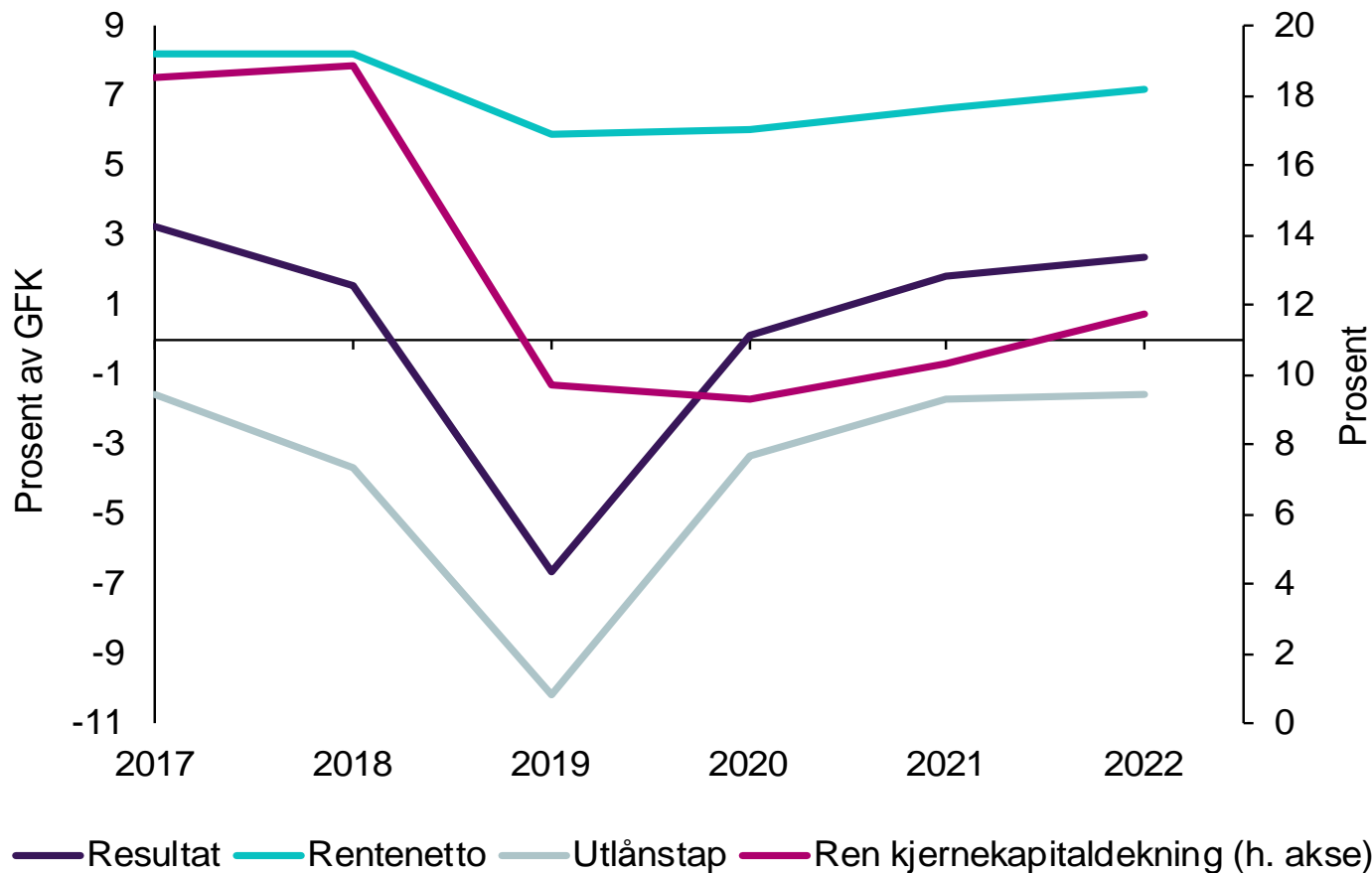
Differanse mellom faktisk dekning og krav til ren kjernekapital.

Kilde: Finanstilsynet

Resultat i norske forbrukslånsbanker. Stressbanen

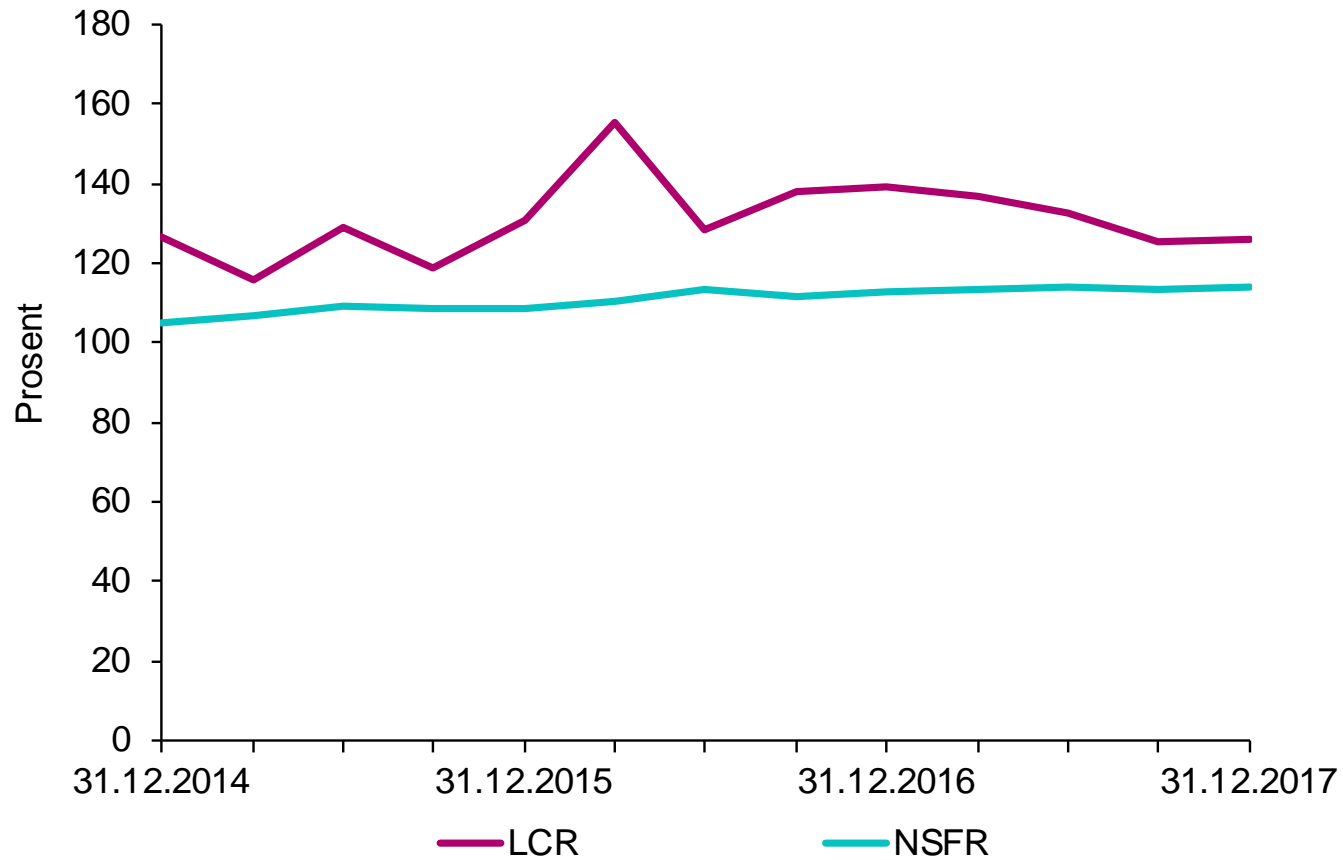
Kilde: Finanstilsynet

Oppsummert stresstester

- Den akkumulerte effekten på bankenes kapitaldekning er betydelig. Flere banker er sårbare for sjokk som varer over tid.
- Kapitaldekningen i enkelte banker vil kunne falle under de regulatoriske minstekravene. Dette vil skape økt usikkerhet i markedene, som vil kunne forverre situasjonen ytterligere.

Likviditetsreserver

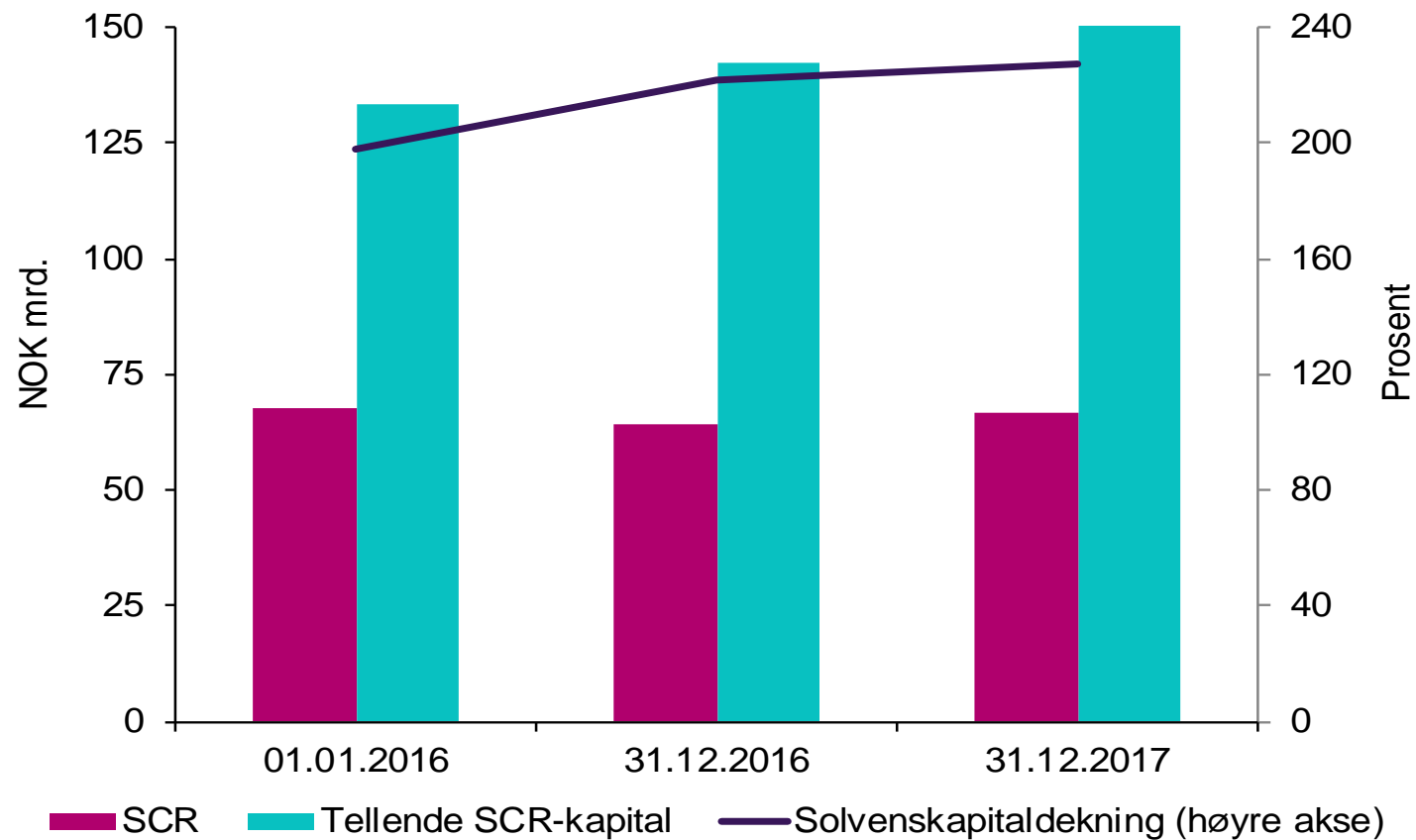
Liquidity coverage ratio og Net stable funding ratio

Kilde: Finanstilsynet

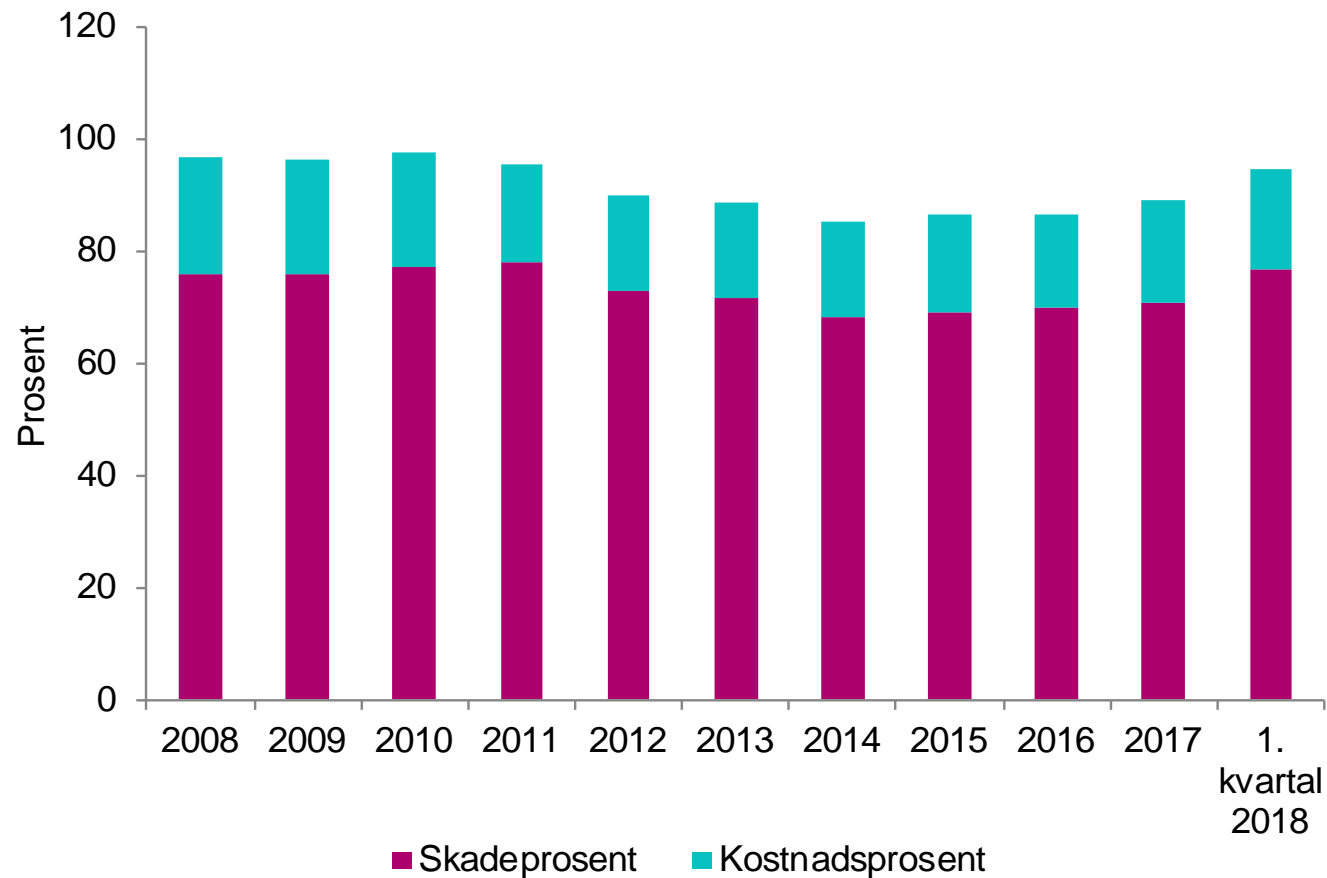
Livsforsikringsforetak

Solvenskapitaldekning

Kilde: Finanstilsynet

Lønnsomhet (combined ratio) i skadeforsikringsforetakene

Kilde: Finanstilsynet

Oppsummering

- Oppgang i norsk økonomi, men høy husholdningsgjeld og høye boligpriser gir sårbarhet.
- Fare for at boligprisveksten varer noe tid. Gir økt fallhøyde.
- Boliglånsforskriften bør videreføres som foreslått av Finanstilsynet.
- Bankene er solide. Nødvendig for å tåle kraftig tilbakeslag.
- Livsforsikringsnæringen har tilfredsstillende solvensdekning.

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

